

GAZET'A TRANSILVANIEI.

GAZET'A este de 2 ori: Mercurul si Duminec'a, Fieca una data pe septamana. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl v. s. Tieri esterne 16 fl. v. s. pe unu nu s'au 40 doidecari, or 8 galbini mon. sucat'oria. Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie ad. cam 10 vorbe mari s'au mici inserate se ceru 8 cr. Tacs'a timbrala e 30 cr. de fiecare publicare. Fara depunerea acestui pretu inainte nu se voru mai primi publicari.

Nr. 76.

Brasiovu, 5 Oct. 23 Sept. 1864.

Anulu XXVII.

MONARCHIA AUSTRIACA

Brasiovu 4 Octobre. Disa onomastica a Mai. ale c. r. apostolice Imperatoriului Austriei si Iarelui Principe alu Transilvaniei FRANCISCU IO-IFU I. se celebra adi aici prin cultu divinuu la tote ofesiunile si la 10 ore in beseric'a parochiala r. cath. unde se aflara de facia si branseele de a-ci dinpreuna cu orpulu oficirescu si tenerimea studi'osa sub flamur'a 'a si cu corpulu profesoralu in frunte, cari 'si unira rugatiunile sale pentru indelung'a si prosper'a viatia a faiestatii Sale bunului si induratului parinte de pop'ora i a inaltei familie domnit'oria. In finea misei solemne se canta imnulu populariu, eara in faci'a besericii era in plina parada garnison'a reg. br. de Kellner compusa in bucovineni, care adause altu lustru la acesta di glori'osa si multu pretiuita credintiosiloru supusi ai Mai. Sale, cari ei ceru totu darulu de susu si totu ajutoriulu pre a ferici pop'orele sale!

Dela diet'a Transilvaniei.

Siedinti'a din 23 Sept. Lunga discussiune penru intrebatiunea, deca diet'a se pote demite in noua lesbatere asupr'a proiectului pentru curtea casativa ori-ca proiectele reg. modificate si reintorse la dieta numai in acestea §§ se se supuna la noua discussiune, lupu care in fine se primi prop. lui Rosenfeld sprijionita de dn. Balomiri, Gaetanu, Aloisiu de Pap si Dr. Teutsch, ca ad. dieta se treca la ordinea dilei. Dep. Puscariu face propunere ca propusatiunea reg. se se primisca en bloc, si cu tota opunerea din partea lui Zimmermann, care vorbi favorabilu pentru neamovibilitatea judecatoriloru, si a altora pro si contr'a se primi articulu in blocu si trecu si prin a 3 perlegere. Se mai primi si prop. lui Budacker: ca propusatiunea lui Zimmermann se se predu comitetului pentru proiectulu de lege spre organizarea judecatorieloru de instantia prima spre a 'si da reportu atunci. Moritz Conrad mai adusesse inainte o petitiune din Rosnoviu, prin care ceru sasii, ca recrutati'a se se asiedia dupa nationalitati, fiindu-ca fetiorii romani de regula fugu in Romani'a, unde se ieu in aperare in contr'a reclamatiuniloru deregatoriloru de aici si asia contingentulu de recruiti trebuie se se implenesca din juni sasi, tocma de si ar' fi in cea mai mare clase de ani. Tocma si acum, cu tota tramitarea ecsecutiunii, active acum de 8 septemani in sensulu legii de recrutare, totusi din 129 absentii s'au prezentatu, dice, numai 17 romani. Dupa cuprinsulu ordinatiunei guberniale vine acum se se constringa comunele respective a depune tacele pentru eliberare de militia pentru cei neinfaciesiati, prin aruncatura comuna, si ca asia sasii nevinovati trebuie se suferu din vin'a romanului, din care cauza se provoca dusimani intre ambe aceste nationalitati. Petitiunea se ablega la comitetulu de petitiuni.

Siedinti'a din 24 Sept. Thiemann interpelasa intrebandu, deca presidiulu dietei a cerutu dela inaltulu regimu actele de pertractare, pe basea carora s'a facutu patent'a desarcinarii pamentului spre a se da comitetului urbarialu, fiindu-ca acesta pana atunci nu se

afla in stare a si continua pertractarile sale asupr'a prop. dlui Dr. Ratiu. Pres. apromite ursoriu in caus'a acesta. Obert interpelasa: candu se voru discuta §§ 10, 12 si 13 din ordinea dietale. Presied. catu mai curundu. Se ieau apoi inainte mai multe petitiuni. Una a comunei Hatiegu, in care se plange, ca r. guberniu o au subordinatu sedriei comitatense subtragunduise dreptulu jurisdictiunei autonome. Se da la comitetulu petitiunei.

Alt'a a comuneloru foste granitiarie: Orlatu, Sinna, Vestemu, Racovitia scl. pentru montii revindicati. Ele credu, ca titlulu loru de posesiune peste acesti monti nu s'a stersu prin redicarea granitiei militare si ca dora meritele servitiului loru nu se voru ignora; si se roga, ca diet'a se mediulocasca, ca natiunea sasasca si toti aceia, cari redica cumva vreunu titulu de dreptu fictionatu (d. L. C.) pe aceste paduri, se se indrumese pe calea ordinaria a judecatii si prin urmare resolvirea acestei intrebatiuni neci decum se nu se efeptuese pe calea politica administrativa.

Dn. Popea propune, ca petitiunea se se concreda unui comitetu alegundu din tote despartimentele, care se 'si de reportulu in restimpu de 6 dile inaintea dietei. Tota stanga afara de unu insu sprijini acesta propunere. Dr. Teutsch neinvinduse cu acesta, sprijinitu de toti sasii si de unguri, cari la cestiunea territoriala se paru a tiené o solidaritate eterna, reesi la votisare cu propunerea s'a: ca numit'a petitiune se se de la comitetulu de petitiuni. Se mai ceti o petitiune a liberei r. cetatii Reginu, ca satele ce se tienu de elu se se incorporese cu municipiulu Sabiului, ceea ce se concrede comitetului pentru impartirea tierii. (Va urma).

Cuventarea Dr. I. Ratiu

in siedinti'a 103 din 21 Septembre 1864.

Inalta dieta! Ardealu ori Vien'a? Autonomia seu centralizare? In acesta cuvinte se cuprindu acelea doua principia mari, care potu linisi seu inspaimanta cea mai mare parte a locuitoriloru acestei tieri. Principiulu autonomiei in lupt'a s'a cu centralizarea pana in dilele nostre a remasu invingutoriu. Momentan'a invingere a centralizarei, slabirea poterei imperiului prin aceea centralizare, scaderile, care le au adusu pentru intregulu imperiu, sunt totu atatea dovedi, dloru, cumca Transilvani'a, care sta din atatea nationalitati, a caroru inclinare, a caroru temperamentu si a caroru cultura sunt diverse, ca Transilvani'a, dicu dloru, nu se pote administra si guberna prein centralizare. Primirea unui principiu din acesta doua, care se cuprinde in § 1 alu art. de lege, ce sta la ordinea dilei, va slabi seu va pastra autonomia in stadiulu in care se mai afla ea pana astadi. Vorbindu dloru despre stramutarea tribunalului supr. alu Transilvaniei in Vien'a, trebuie se aruncu mai antaniu o cautatura asupr'a desbaterei, care a decursu aici in 4 Iuniu a. c.; se cercetesu mai departe, argumentele care le au esprimat de atunci incóce inaltulu regimu pentru stramutarea trib. supr. in Vien'a, si se cercetediu in fine deca dora puntulu atatu de placutu de oportunitate ar poté justifica stramutarea tribunalului din tiéra?

Inainte de tote 'mi ieu voia dloru, a 'mi da parerea in privinti'a argumenteloru celoru mai noua si in privinti'a motiveloru, la care se provoca acum regimulu pentru stramutarea trib. supr. la Vien'a. Se vedemu ore acesta sunt basate in legile patriei, se vedemu, ore acesta — si au temeiu dreptulu statului transilvanu? E dreptu, dloru, cumca pana la a. 1848 procesulu nobililoru din comitate alu caroru sub-

stratu trecea peste 3000 fl. se puteau înainte pre calea recursului pana la persón'a principelui tiei, è dreptu, dloru, cumca afara de acéstea casuri au fostu iertate inca si in alte casuri recursurile la persón'a principelui tiei; dar' urmésa de a-ci, cumca Transilvani'a si a avutu candu-va curtea s'a suprema in Vien'a? Neci de catu. De aci numai atatu urmésa cumca dupa legile Transilvaniei s'a concesu recursu in a 4-a instantia. Sterseram noi dreptulu acesta alu coróniei si alu poporului de a se face recourse la persóna principelui, noi nu l'amu stersu, ci pre acela l'au stersu legile positive austriace, pentru-ca acestea au otaritu, ca trib. supr. are se otarasca in a 3-a si ultim'a instantia; acésta s'au otaritu prin legile acelea prov. pana atunci, pana candu legislatiunea tierii va face nesce legi definitive. Déca legile positive austr. au la noi o valóre provis., déca cursulu institutiuniloru dupa acelea legi e primitu la noi numai provisoriu, apoi cum potemu noi pre basea unui dreptu stersu chiaru prin acelea legi prov. austr. se stramutam locuinti'a trib. supr. din Transilvani'a in Vien'a?! Candu va veni dloru la desbatere si decidere in acésta inalta casa intrebarea despre norm'a jurisdictionare si despre celelalte legi positive austriace, credu, ca inalt'a casa se va aflá indemnata a primi si a concede, cá pentru cause de o mai mare momentuositate se se faca recursu si la persón'a Mai. Sale, pana atunci stramutanduse trib. supr. la Vien'a, amu decide si principiulu despre cursulu instantieloru, ce nu sta la ordinea dilei. Ni se dice dloru! mai departe din partea inaltului regimu, cumca e unu dreptu alu coróniei si a locuitoriloru acestei tiei, cá poporulu se apelesa si se 'si primésca sentintiele sale ultime dela resiedinti'a imperatésca. E adeveratu dloru! cumca acést'a a fostu unu dreptu atatu alu coróniei, catu si alu locuitoriloru tiei.

Dar' óre la cine s'a referitu acea pietate si reverintia a locuitoriloru tiei catra sentintiele venite din Vien'a? s'au referitu óre catra cetatea Vien'a? Neci de catu, ci s'au referitu catra persón'a principelui tiei, dar' la principe astadi nu se mai póte face recursu, ci recursulu celu din urma se face numai la trib. supr. pentru acea trib. supr. numai are lipsa se fia in Vien'a, séu dór' noi vremu se tienemu pe poporu si acum in acea ratacire, cumca sentintiele ce vinu dela trib. supr. vinu dela insusi Mai. S'a?! Eu socotesou, ca nu ar' fi consultu, cá se mai tienemu pe poporu si astadi in asemené ratacire.

Cumca dreptulu de a defige locuintia trib. supr. a fostu unu dreptu alu legislatiunei Transilvaniei, acést'a a recunoscut'o chiaru si regimulu atunci, candu prin proiectulu seu de lege ne au cerutu invoirea, cá se-lu duca la Vien'a.

Dar' se vedemu dloru! mai departe, dór' s'ar' poté justificá cumva stramutarea tribunalului supr. din cauza de oportunitate?

Dupa atatea sacrificii, cate a adusu patri'a nóstra imperiului, asia credu, cumca nu va fi consultu a smulge din radacina de 100 de ani si cei mai din urma stalpi ai autonomiei patriei. Óre nu amu fostu noi cei dintai, carii cu un'a iutiala ne mai audita intr'unu parlamentu am inarticulatu diplom'a din 20 Oct. 1860 si patent'a din 26 Fauru 1861? Nu amu fostu noi cei dintai, carii prin acést'a neamu lepadatu de drepturile nóstre cele mai sante constitutionale? Nu amu primitu noi sarcin'a cea mare a dariloru? Nu amu oferitu noi braciele nóstre pentru binele si prosperarea imperiului intregu? Si dupa atatea sacrificii si cea mai din urma parte a autonomiei nóstre dicu se o lasamu din mana?!

Pre candu Ungari'a si are tribunalulu seu supremu in patria, pre candu Croati'a 'si vede tribunalulu seu supremu in vatr'a s'a strabuna -- noi se fimu cei dintai, cari se ne nimicimu autonomi'a si se stramutam tribunalulu supr. din patria (Bravo! stang'a). Dar' se me intorcu dloru la argumentele si motivele, care s'au rostitu a-ci in inalt'a casa in privint'a acést'a cu ocaziunea desbateriloru din Iuniu. S'a disu dloru atunci, cumca in patria nu potu se fia judecatorii independenti, cumca in patria sunt influintiati de poporu, si cumca se afla mai multe cause cá judecatorii se fia partiali. Ce se tiene dloru de independenti'a judecatoriloru si influinti'a poporului asupr'a loru, nu vréu se mai aduou multe argumente inainte, fiindu-ca acelea tóte s'au adusu la desbaterile din Iuniu. Candu e vorb'a inse de partialitatea judecatoriloru, vréu se facu numai o mica paralela intre Transilvani'a si Vien'a. Óre unde è mai mare posibilitatea de a influintia pre judecatorii? in Vien'a, unde in una si aceiasi casa nu se cunoscú ómenii, cari mai multi ani au locuitu intr'o curte, séu in Sabiiu, Clusiu ori Brasiovu unde sosirea unui omu strainu numai de ceva insemnatate de e. unu magnatu, negutiatoriu, amplotiatu in vr'o cateva óre e cunoscuta la totu

orasiulu? Eu credu, cumca déca ar' stá presupunerea, ca unu judecatoriu póte fi influintiatu (cea ce inse eu nu o concédu) atunci posibilitatea influintiarei e cu multu mai mare in Vien'a, de catu in Transilvani'a. Ce se tiene mai departe despre mediulócele de cultura, è adeveratu dloru, cumca Ardealulu nu are atatea institute de cultura ca Vien'a, in Ardealu nu inflorescu scientiele cá in Vien'a. Ei dloru! dar' de a-ci óre urmésa, cá inteliginti'a nóstra se mérga in Vien'a? Mai are óre inteliginti'a din Vien'a trebuintia de concurinti'a inteligintiei nóstre? si déca vomu duce inteliginti'a nóstra din patria, apoi, candu vomu ajunge noi se inainteze scientiale, candu va inaint'a mus'a nóstra, candu va poté se 'si capete si la noi unu palatu, déca noi pre cei mai bravi, pre cei mai practici juristi i vomu depart'a din patria; dela cine va inveti'a junimea nóstra cate o idea nóua practica, déca cei mai invatiati barbati se voru departa din tíera? Cautandu dloru, la altu punctu de vedere, ca óre consultu si oportunu aru fi a stramutá trib. supr. din Transilvani'a la Vien'a in casu, candu acea stramutare ar' fi in contr'a convingerei partii celei mai mari a locuitoriloru patriei, eu in provintia acést'a numai atata dicu, cumca in catu amu potutu noi cunósce parerile locuitoriloru patriei, incatu amu potutu noi cunósce din desbaterile din Iuniu parerea maioritatiei acestei inalte casa, incatu amu potutu mai cunósce din organele publice aceluor natiuni, care aici in sal'a acést'a nu sunt reprezentate, parerea loru esprimita continuu pana eri alalta eri trebue se recunoscemu si se marturisimu dloru, cumca 3 natiuni, 3 corpuri nationale ale patriei acesteia voiescu mai bucuros, ca se remana trib. supr. a-ci in patria, de catu se se duca la Vien'a, si numai una nu vrea (o ho! centru). Si déca o asia mare maioritate intr'unu státu constitutionale e atatu de contraria unei asemenea legi, atunci dloru, o asemenea lege inainte de nascere 'si póta in sine mortea (bravo! stang'a — o ho! centru). Séu dóra trage cineva la indoiela acesta convingere a locuitoriloru Transilvaniei? Déca trage cineva la indoiela cumca asertiunile nu ar' fi adeverate, atunci dloru, in inpregiurarile de facie nu remane alta, de catu ca inaltulu regimu ar' trebui se faoa unu apelu la poporu, se faca o alegere noua la dieta, cá se se convinga despre acést'a (bravo! stanga). — Cea ce a disu dlu dep. Puscariu, cumca noi acum nu potemu face alt'a, de catu seu se primimu, séu se respingemu articululu acést'a de lege; cea ce a disu dlui, cumca asiedierea senatului jud. in 31 Martiu 1861 la guvernulu tiei aru fi o institutiune nóua si cumca acum nimicu alta ar' urmá se facemu, de catu se primimu acestu § neschaimbatu; — tóte acestea dloru, dupa parerea mea nu sunt adeverate, nu este acést'a o institutiune nóua, pentru-ca senatu jud. la guvernulu transilvanu au avutu Transilvani'a totudeaun'a. Eu nu sciu cum póte dice si afirmá dlu Puscariu asemenea lucruri. — I am concesu, ca pre calea recursuriloru se póte face apelatiune pana la persón'a Principelui! acea inse ce dice dlui in privint'a acést'a nu e adeveratu; — nui adeveratu neci aceea, ca noi amu poté face alta de catu numai a primi acést'a lege. Mai de multe ori se potu nasce diferentie despre o lege séu alta intre legislatiune si intre regimu; dar' de a-ci nu urmésa, ca diet'a trebue se primésca parerea regimului, ci urmésa ca déca regimulu se convinge, ca diet'a nu representésca dorintiele celea adeverate ale tiei, atunci regimulu desfiintiadia diet'a si scrie alegeri noua, — face apelu la poporu. — Vedemu mai departe dloru din propunerea care a facut'o dlu dep. Herbert, cumca nu numai a-ci au cugetatu unii dni, cá se remanemu cu unu trib. supr. separatu de celu austriacu, nu! ci contopirea in celu austriacu o vreau dloru; dar' dloru, dupa a mea parere neci a ci nu voru remané, déca noi din di in di vomu slabi radimulu automiei nóstre. Déca astadi se afla mai asecurata justiti'a in Vien'a in unu trib. separatu transilvanu, mane se va aflá mai asecurata in unu trib. inpreunatu cu celu austriacu, si mane poimane se va aflá si mai asecurata, déca si legile, dupa care va avé se judece acestu trib., se voru face in senatulu imp. angustu, — si atunci ce nea mai remasu din autonomi'a patriei? (bravo!! stanga). Eu dicu, ca nu ne a remasu nimicu alta, de catu neincrederea si nemultiamirea catra acei barbati, catra acelu regimu, care a nimicitu de totu autonomi'a patriei (bravo!!! stang'a).

Brasiovu 20 Sept. Aniversarea dilei de 17 Sept. 1851, candu s'a pusu pétr'a fundamentale la zidirea gimnasiunului romunu de aici, se serbà din partea comuneloru b. cu viia pietate.

10 preoti cu dn. archimandritu I. Popasulu ecsecutara unu parastasu pentru sufletele si memori'a adormitiloru fondatori si ajutatori la scooterea lui in viétia. O multime inde-

suita din toti parochianii Brasiovlui constatá, ca acésta festivitate era si simtita. Una cuventare a dn. archimandritu, care aretá importantulu folosu ce lu generésa sciint'ia si scól'a, encomisá benefacerile fundatoriloru acestoru scoli nu numai cu cuvinte alese ci si cu reimprospatarea dulcei memórie a celoru repausati, a informatu si a potutu informa si pe copii despre important'ia folosului esitu si pana acumu din sertfele puse pe altariulu natiunei cu redicarea palatului acestui santu pentru domiciliu museloru romane. Cu praporile si flamur'a scolare proceseramu apoi d'inaintea gimnasiului, unde cas'a Minervei se stropi cu apa santita intre bubuite de tunuri descarcate, candu se audia in rogatiuni numele inaltiatului nostru imperatu. Dn. profesor Lenger tinú apoi o cuventare festiva destulu de demna in mediulu ei, care dovedi, ca desvoltarea spiritului unuí poporu e viat'ia, e puterea, e dreptulu lui politicu, si déca amu fostu mai 'nainte sclavii altoru popóra, caus'a a fostu lips'a culturai spirituale, total'a lipsa de scoli. Dovedi, catu de mare pretiu au fondatori si ajutatorii la redicarea acestóru zidiri, intre cari presiede Maiestatea S'a Imperatulu, carui se intóná de catra totu poporulu cu entusiasm: **Se traiesca!!** Esc. S'a archiereulu br. Siaguna, asemenea; se amintira apoi cu pietate repausatii in dlu fundatori, — pe cari faceti sei cuprinda tenerimea si in rogatiunile loru de tóte dilele. —

Preotii, cari dupa poetulu A. Muresianu era cu crucea 'n frunte, apoi profesorii veterani, cari dela inceputu fura fideli lucratori la cultur'a tenerimei, si toti demnii brasioveni, — fora a caroru zelu impintenatu spre jertfire ar' cresce adi érba verde, unde reside palatulu museloru, care e o gloria si onóre pentru natiune, ér' pentru benefactorii lui unu monumentu de cea mai demna si mai dulce memoria la posteritate, pentru a carei prosperare aruncara semint'ia la sorgentele fericirei ei, la intemeierea culturai spirituale. — Serbarea acésta, déca se va repeti pe totu anulu, ea va da mána si in afara pentru inflorirea prosperarii natiunei romane, la a carei eternizare prin sustinerea si imultirea de asemeni si alte institute de crescere si cultura, se lucramu cu micu cu mare, cu seracu, cu avutu, cu poteri unite, **ca concord'ia e puterea** si cu grigia neadormita pe intrecute toti din totu orizontele semintiei romanice mai vertosu si mai cu fidelitate, de catu pentru óri-ce altu scopu in parte, ca-ce **sciint'ia e tar'ia**, ea e dreptulu in man'a popóreloru, ea e privilegiulu stimarii si alu fericirei loru; ca precumu o data strabunii nostri au fostu corón'a popóreloru lumii, prin putere si cultura, care e obiectulu admirarei si inaintea lumii moderne, asia ne vomu inaltia si noi intre popórele orientului prin arm'a culturai, problem'a la a carei resolvire se ne intindemu cu totii tóte braciele nóstre, ca asia romanulu va trai in lumin'a lumii, ér' nu mai multu in umbr'a mortii.

Unu benefactoru nechiamatu, care inse totu fú de facia la comun'a pietate si bucuria.

Dela dieta: In 1 Oct. s'au luat la desbatere §§. 10, 12 si 13 ai ordinii dietale si in 3 oct. se si primira. Blasiulu primi dreptulu pentru unu deputatu propriu, cu 42 in contra la 39 de voturi. Alduleanu a votatu cu „nein“ dice „H.Z.“ Puscariu si Gaetanu era absentii; apoi cu 36 in contra la 33 voturi se primi si propunerea reg. Britiu, care fú: „Articulu de lege decisu are dupa publicarea sanctionarii lui in dieta de sene se intre in activitate.“ O data si bine; — dar' „H. Z.“ dice: „das war eine traurige Sitzung.“ ad. a fostu trista acésta siedintia? —

Cronica esterna.

De su spudi'a conventiunei din 15 Septembrie intre Franc'ia si Itali'a jarateculu invalidu arunca cate o schintea, in ochii zideritoriloru. Turinenii o patira cu prim'a ziderire si

e téma, ca asemeni demustratiuni, ce se insinua si prin alte parti afara de Toscana. voru degenera in revolte civile. Ministeriulu nou L'amarmora dar' luá frenele mai aspru, mai vertosu, dupa ce audi din gur'a unei deputatiuni din senatori, ca poporulu e resolutu a se lupta cu bariocade si pentru reu sturnarea monarchiei, din caus'a stramutarii resiedintiei la Florent'ia; L'amarmora respurse deputatiunei, ca s'au facut-pasi spre a se modifica conventiunea, si citimu ca solulu piemontului Nigra a resositu la Parisu spre a se intielege si in caus'a acésta. Nu este sperantia, cá parlamentulu ce se deschide in 24 Oct. se se lapede de Rom'a, pe care o prochiama-se de capitala si totusi ministeriulu de facia, in profeciunea s'a de credintia si a pusu primirea conventiunei si sustinerea ei. Ecce conflictu prevediutu, care scuipa pericole. Tóte diurnalele bine informate striga: pre'ngrijitive! „Botschafter“ e celu d'antaiu; „Gazet'a crucei“ din Berlinu dice ca momentulu de facia e decideriu pentru pusetiunea européna a Austriei si pentru relatiunile ei d'inafara.

In Franc'ia se aduna tóte persónele diplomatice, ba si Klapka si Kossuth se astépta acolo. Imperatulu si schimba ambasadorii, nefindu multumitu cu pucin'a energia, care facú, cá se nu i se primésca ideea congresului. Se va vedé diu'a buna de deminét'ia, in care se va deschide parlamentulu italianu. — Span'ia recunósce regatulu Italiei, ministeriulu celu nou, alu lui Narvaez in Madridu e mai multu nationalu, dar' si mai conservativu. Totu spre conservatismu mergu nuancele pe totu loculu. —

Alta impregiurare, ca Metiu se fortifica cu dóue forturi nóue, ca Danesii facu causa comuna cu italianii, ca imper. la deschiderea corpului legislativu va apela la poporu si DD. Thiers si Berryer vor fi oponenti, redica important'ia situatiunei.

Inca uua: Milanu, Genua, Alecsandriá, Bologna, Ancona, Perugia, Neapole se dechiarara prin presa, ca natiunea nu recunósce altu reprezentantu decatu parlamentulu si su ingrijiati, ca regimulu nu va impartasi parlamentulu conventiunea, ministeriulu inse apromite a o face acesta in prim'a s'a prochiama si ca va medioloci desdaunarea Turinului. Deschiderea parlamentului s'a amanatu pe 24 Oct. Deputatiunea provinciala decretá, cá se lucre pentru sustinerea votului din 20 Marte, care dechiaru Rom'a de capitala, si ca va provoca tóte provinciile se colucre pe cale legala la acestu scopu subscriindu 3000 franci pentru victimele dela 21, 22 din Turinu. O incordare máre se ivesce. Se scrie cá fama, ca Austria inca ar' fi protestatu in contra conventiunei, ceea ce „Pei“ o cam deminte. — Apoi Franc'ia cu Angli'a recomanda Austriei recunoscerea faptica in Italia.

Germanii sunt totu incurcati.

ROMANIA. In districtulu Mehedinti vreo siése proprietari au cutediatu a protestá in contr'a legeri rurale si facunduse cercetare au marturisitu, ca Bosuecénu fostulu redactoru alu „Unirei“ iau invitatu cu apromisiuni de lucruri mari, cá se subscria acestu protestu, inse deregatoriile guvernului au redicatu pe dn. Bosuecéanu dela mosia cu gendarmi, si se afla in manile procurorului de Mehedinti. Legea pentru constringerea corporala de si e in unele locuri cam elastica, totusi bine ecsecutata va contribui multu la sustinerea linistei publice.

Mari'a S'a Domnulu amblandu prin tíera, fú primitu de catra poporu cu una caldura entusiastica plina de sentimentalitate si de omagia, dovada, ca tieranii sunt multumiti cu stipulatiunile legeri rurale. —

Literatura. „Amiculu familiei,“ diurnal pentru toti. Litere, sciintie, arte, pedagogia, industria, edatu de domni-sióra Constantia Dunca (Camille d'Alb), Membr'a societatii de literati din Franc'ia, a societatii de sciintie, arte si litere din Paris; membra corespondenta a Atheneului de sciintie si litere din Paris etc. ése pe viitoriu ilustratu. Nr. 12 din 1 Sept. cuprinde: Curierulu Bucuresciloru de C. Dunca. Cuvinte tiente la imormentarea dlui Ioanu Maiorescu de P. S. P. Dionisie si D. A. Pap. Ilarian Dlui A. Visante. C. Dunca. Convorbiri despre usantiele societatii C. Dunca. Corespondinti'a a doi logodnici C. Duca. Geniulu. Oda (tradusa) Victor Hugo. O lectiune de Constant'ia C. Dunca. Esplicatiunea plansietei de moda. Ilustratiuni. Plansietu de mode parisiane.

— (Amiculu poporului. Calendariu cu premiu pe anulu 1865). Acestu calendariu compusu de dlu Visarionu Ro-

manu, redactorele „Amicului scólei,” si edatu de S. Filtsch la Sabiiu, pasiesce acú in alu 5-le anu alu esistintiei sale. Cuprinde, afara de cele indatenate in calendare, continuarea istoriei Transilvaniei; descrierea besericeii dela ourtea de Argesiu, si ca premiu totuodata icon'a acestei besericeii, uniculu monumentu pentru arhitectur'a vechia romana, respectatu si studiatu multu si de straini; poesie; stuparitul; umoristice s. a. Bun'a primire ce a gasitu acestu calendaru pana acú la publiculu romanu, credemu ca va intempina si d'acú nainte, ca-ce elu este demnu de ea. Se póte procurá din Sabiiu de la librari'a S. Filtsch, cu pretiulu de 50 cr. v. a. „C.”

ad 12916—1864.

Insciintiare de licitatiune.

In urmare emisului inaltului cesaro-regiu ministeriu de finantia din 30 Maiu 1863, Nr. 26185/1349, din partea directiunii finantiale c. r. a tieriei Ardélului se pone la vendiare pe calea licitatiunei publice, pe longa rezervarea aplicandei inaltului c. r. ministeriu de finantia, cas'a de pe piati'a mica din Sabiiu (asia numita a lui Hartinek) proprietate a inaltului erariu, cu numerulu 409

1) Cas'a cu numerulu 409 cuprinde in sene 22 incaperi, parte odai de locuitu, parte cucne si camere etc. Apoi unu celariu cu 6 despartituri si depositóre de lemne. Cas'a se póte vedé ori si candu, si iubitorii de a licitá au spre scopulu acest'a a se indrepta in persóna la economatulu directiunii de finantia c. r. a tieriei suptu indatinatele óre de oficiu aici.

2) Cas'a se va striga pe temeiulu pretiurei eruite cu pretiulu de 11.582 fl. 91 cr., adica unuspredece mii cinci sute optudieci si doi fiorini 91 cr. v. a.

3) Licitatiunea se face aici in 7 Noembre 1864 in sal'a consiliului directiunii de finantia c. r. a tieriei, cas'a numerulu 189, dela 9 óre demaneti'a, pana punctu 12 óre de ameciadi.

4) La licitatiune se admite veri-cine, care se póte cu valóre de dreptu obligá.

Strainii (din afara) au a 'si documentá destoinicia s'a personala spre a inchei'a trebi de dreptu.

Cine licitáza pentru vre-unulu alu treilea are a presentá una plenipotentia legalisata dupa formele juridice facuta pentru actulu acest'a.

Déca cumva mai multi laolalta licitáza intr'un'a, ei toti sunt solidarminle obligati prin acést'a.

5) La licitatiunea vorbala, veri-care vré a luá parte la ea, are a depune cá vadium la comisiunea de licitatiune una a diecea parte din pretiulu strigarci séu in bani gata séu in hartii de pretiu austriace aruncátóre de interesu si sanátóre pe celu ce le aduce, a caroru cursu se notéze oficialuminte la burs'a vienesa, si care se voru computá dupa cursulu diurnalu vienesu celu mai din urma, si are a subscrie insciintiarea acést'a dimpreuna cu conditiunile vendiarei spre dovada, ca se supune acelor'a.

6) Cas'a nu se va lasá venduta cu pretiu mai diosu de sum'a pretiurei, care s'a semnalisatu la strigare.

Vadiulu de diece procentu depusu de catra cumparatoriu, dupa-ee va sosi in diosu inalt'a ratificatiune a actului de licitatiune, se va scoti in sum'a cumpararei, inse in casu, candu ratificatiunea inalta nu ar' urmá, se va inapoiá proprietariulu, cumparatoriu are a se multumi cu retragerea si cu terminulu deflptu in § 862 alu Cod. de L. c. g. (a. b. G. B.)

7) Pretiulu casei 'lu póte depune cumparatoriu séu deodata in bani numerati, candu i se va predá cas'a, ceea ce va urmá indata ce va sosi ratificatiunea actului de licitatiune, séu póte se se depuna in trei rate egale si anumitu asia, in catu rat'a d'antaia se se platésca indata, candu i se va predá cas'a, a dou'a rata la finea anului primu, si a treia rata la decurgerea anului alu doilea computatu dela primirea casei.

In casulu din urma inse are cumparatoriu a platu si interesulu de cinci procente, care va cadé pe rat'a a duo'a si a treia si spre securanti'a inaltului erariu va avé a mediuloci intabularea loru pe spezele proprie pe cas'a num. 409 primo loco, si are a documentá acést'a aici la directiunea de finantia c. r. a tieriei inainte de primirea casei. Dela diu'a predarei incepundu tóte folósele, drepturile, oblegamentile si spezele casei comparate trecu la cumparatoriu.

8) Se voru primi si oferte in scrisu, care totusi pana in 6 Nov. 1864 sér'a la 6 óre cauta se fia sosite la presidiulu directiunii finantiale c. r. in Sabiiu.

Ofertele trebue se fia sigilate si pe coperta se fia prevediute cu insemnarea: „Ofertu pentru cas'a erariala Nr. 409 in Sabiiu“ si au se cuprinda:

a) numele si conumele, apoi caracterulu si locuinti'a oferitoriulu cu dechiararea, cumca e majorénu;

b) oferirea esprimata in oifre si in scrisóre in moneta austriaca; c) dechiararea, ca oferentulu cunósce bine conditiunile licitarii si ale vendiarei, si ca se supune acelor'a;

d) vrendu mai multe persóne in compania a face vre unu ofertu, si intr'acést'a a se respicá ecpreso, cumca cá coindatoriti in solidum si adica unulu pentru toti si toti pentru unulu se deoblega facia cu c. r. erariu la implinirea conditiuniloru cumpararei;

e) in fine ori-ce ofertu are nevoia a fi prevediutu cu diece procentu vadium (punctu 5).

9) Ofertele in scrisu se voru deschide indata dupa incheierea licitatiunei vorbale.

In casu, candu ofertulu respicatu in cifre si scrisóre nu se va potri vi laolalta, atunci se va privi celu mai favorabilu de celu anumitu.

Intre ofertele egale facute in scrisu decide sórtea.

Oferitoriulu e oblegatu prin ofertulu seu a incheiá si indeplini contractulu de comparare, si inainte de ce aru sosi in diosu si i s'ar' inmana otarirea nu se póte retrage dela primirea ofertului seu.

10) Contractulu de vindere si cumparare se va incheiá cu cumparatoriu pe temeiulu conditiuniloru acestoru de licitatiune, dupa tóta formalitatea, inainte de a i se predá cas'a sub numerulu 409.

Sabiiu in 9. Septembre 1864.

2—3 C. r. directiune finantiala provinc pentru Transilvani'a.

Nr. 2355 Copia.

EDICTU.

Din partea cesaro-regiului consulatu austriacu din Galati cá tribunalu judecatorescu se provóca toti aceia, cari au de a face vre un'a pretensiune cá creditorii la mass'a remasa a lui Alexandru S. Stefanoviciu negutiatoriu in Galati, care repausá in Vien'a in 31 Aug. cá la judecatori'a acést'a se 'si insinué si se 'si dovedésca pretensiunile loru pe diu'a de 7 Novembre a. c. n., la diece óre inainte de amédiadi in persóna, ori pana ia datulu acest'a se 'si dè in laintru petitiunea loru in scrisu, pentru-ca nefacundu acést'a, déca cumva mass'a a acést'a prin platirea afara a pretensiuniloru prescientiate se va slei, atunci celoru ce nu se voru fi insinuat, nu li se va mai respectá neoi una pretensiune dela terminulu acél'a incolo, decatu in catu le compete vre unu dreptu de cautiune séu gagiu (zalogu).

Galati 6 Septembre 1864.

Dela c. r. consulatu austr. cá trib. judecatorescu.

3—3

Kiriatskovsky m. p.

INVITATIUNE.

Dupace suscrierea actieloru societatei suscrite prin total'a elasare s'a incheiatu definitivu in sensulu in. emisu alu cancelariei aulice transilvane si in conformitate cu sunetulu punctului 8 alu conditiuniloru la suscrierea actieloru precum si cu § 112 din proiectulu statuteloru se invita cu tóta onórea toti actionarii acestei societati, cá séu in persóna séu prin plenipotentii sei, se binevoiesca a comparé la adunarea generala, care se va tiené in 1 Noemb. a. c. in Clusiu, localulu oficiulu strat'a de mediulocu Nr. 457, la 10 óre inainte de amédiadi spre scopulu constituirii societatii, cu acelu adausu, ca absentantii se dechiaru cá invoiti cu decisiunile ce se voru face.

Clusiu 28 Sept. 1864.

1—2

Comitetulu fundarei „Societati de asigurare „Victori'a.”

Administrarea depusului

Fabricei de Chartia de Orlatu,

cu finea lui Octobre a. c. remane vacanta in piati'a acésta. Reflectatorii la acésta se invita cu tóta onórea a 'si indrepta ofertele sale privitoria aici la fabric'a de chartia in Orlatu, posta Secelu, pana in 20 Octobre a. c.

1—3

Cursurile la bursa in 4. Octomb. 1864 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl	55 cr. v.
Augsburg	—	—	116	25
London	—	—	116	60
Imprumutulu nationalu	—	—	78	40
Obligatiile metalice vechi de 5 %	—	—	69	60
Actiile bancului	—	—	770	—
„ creditulu	—	—	179	60

Obligatii desarcinarii pamentulu in 1. Octomb. 1864:

Bani 70·25 — Marfa 71·25

Redactoru respundietoru

JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui

JOANNE GÖTT.